

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 524-1907)

Originalt emne

Foreninger

Foreninger/Fagforeninger

Svendeprøver

Uddrag fra byrådsmødet den 19. marts 1908 - side 11

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 524-1907)

Andragende fra de samvirkende Fagforeninger om at maatte gøre Indstilling ved Valget af Skuemestre ved de frivillige Svendeprøver.

Formanden gjorde opmærksom paa, at Kommissionen ifølge Bestemmelsen af 3. Oktober 1884 skulde bestaa af Medlemmer af Magistraten og Byraadet samt af to praktiske Haandværkere valgte af de bestaaende Industri- eller Haandværkerforeninger. Hidtil havde Haandværkerforeningen udpeget disse to Haandværkere. Skønt disse kaldtes Skuemestere, var det dog dermed ikke givet, at de skulde være Mestere, saa formentlig kunde der intet være til Hinder for, at "de samvirkende Fagforeninger" udpegede Skuemestere, naar de ligesom Haandværkerforeningen vilde tage Hensyn til de forskellige Fag. Han vilde derfor foreslaa, at den ene Skuemester for Fremtiden blev valgt af Haandværkerforeningen og den anden af Arbejdernes Fællesorganisation.

Magnus Nielsen havde intet imod at tiltræde Formandens Forslag. Man havde for flere Aar siden indført noget i den Retning, idet Typografer eller Trykkere havde medvirket ved Bedømmelsen. Haandværkerforeningen havde som af Formanden paapeget brugt den Fremgangsmaade, at de forskellige Fag gjorde Indstilling til Foreningen og denne saa paa Grundlag deraf til Borgmesteren. Det glædede ham, at Svendene nu indsaa det gode ved

de frivillige Svendeprøver og ikke optog nogen i Fagforeningerne uden bestaaet Prøve. Det var derfor kun naturligt, at de ogsaa kom med til Bedømmelsen. Forhaabentlig vilde denne Ordning bidrage til, at enten de enkelte Fagforeninger eller deres Fællesorganisation ligesom Haandværkerforeningen ydede et Tilskud til Teknisk Skole.

Jakob Jensen vilde, idet han anbefalede Forslaget, oplyse Hr. Magnus Nielsen om, at adskillige af Fagforeningerne nu gav Tilskud til Teknisk Skole.

Simonsen kunde ogsaa anbefale Forslaget. Maaske var det rigtigt, at Interessen for Teknisk Skole var for ringe, men Svendene havde ikke godt Raad til at give store Tilskud, og det maatte ikke glemmes, at Haandværkerforeningen ved Varelotteriet havde store Privilegier, som ligefrem tvang Medlemmer ind i Foreningen, saa den kunde nok tilkomme at svare noget derfor.

Samuelson oplyste, at Smedenes og Maskinarbejdernes Fagforening gav et aarligt Bidrag paa 25 Kr. Hvis dette Forslag, som han kunde anbefale, blev vedtaget, vilde sikkert Interessen for Teknisk Skole blive forøget.

Magnus Nielsen gjorde opmærksom paa, at Mestrene i Læringlekontrakterne forpligtede sig til at lade deres Lærlinge søge den tekniske Skole. Det var sørgeligt, at de unge Svende ikke vilde ofre de Par Kroner, det kostede at søge Teknisk Skole, saa det maattes haabes, at Fagforeningerne ved at give et klækkeligt Bidrag kunde spore de unge dels til at søge og dels til at støtte Skolen.

Jakob Jensen mindede om, at Haand. værkerforeningen fik et aarligt Kontingent fra Lotteriet foruden det, at de enkelte Medlemmer kunde være Leverandører. Hr. Magnus Nielsen maatte ikke tro, at der ikke førtes Agitation blandt de unge Arbejdere for at faa dem til at søge videre Uddannelse. Naar saavel Teknisk Skole som Handelsskolerne havde stor Tilgang, skyldtes det væsentlig denne Agitation. At der maatte være Interesse blandt de unge for videre Uddannelse kunde desuden ses deraf, at de efter en lang Arbejdstid Aften efter Aften arbejdede i Skolen og der udførte saa smukke Arbejde som Tilfældet var. Det sidste Skridt i Agitationen havde medført, at de fleste Fagforeninger nu havde indmeldt deres Bestyrelser som Medlemmer af den tekniske Skole og altsaa derved støttede denne med Aarsbidraget og desuden for flere Foreningers Vedkommende med Flidspræmier.

Simonsen henstillede til Hr. Magnus Nielsen som Haandværkerforeningens Formand at virke for, at Lærlingene fik Frihed fra Kl. 4 om Eftermiddagen de Dage, de skulde søge

Skolen. Der var Bestræbelser oppe i den Retning flere Steder, og i Udlandet var det flere Steder befalet, at Undervisningen skulde foregaa i Arbejdstiden. Maalet var at faa Undervisningstiden lagt fra 3-6 eller fra 4-7. Det naaede man naturligvis ikke paa engang, men med god Vilje naaede man det nok med Tiden. Hvis Haandværkerforeningen vilde virke for en saadan Ordning, vilde den gøre en god Gerning og højne Haandværkerstanden.

Det vedtoges, at fremtidig den ene af de Haandværkere, der ifølge Bekendtgørelse Nr. 99 af 3. Oktober 1884 § 1 c skal vælges af de enkelte Haandværksfag, udnævnes af de samvirkende Fagforbund i Aarhus.

